

(1)	(160.8)
(4)	(52.2)
1	35.8
(74.0)	198.5
(116.6)	18.7
6.966.1	7.150.1
(3,049.2)	(2,729.8)
(158.5)	(186.4)
394.7	511.4
(354.3)	(166.1)
(3,167.3)	(2,570.9)
(117.5)	280.6
2,284.9	97.3
(962.8)	
(2,615.1)	(3,300.0)
(2,896.6)	(2,609.7)
328.6	334.0
142.3	112.5
(13.6)	(10.6)

Άρθρο του ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΛΑΙΤΣΑΚΗ

Οι 20 σημαντικές αλλαγές σε φορολογία και συναλλαγές του νέου φορολογικού νόμου που εφαρμόζονται από 1.1.2024

Ριζικές ανατροπές στον τρόπο φορολόγησης μισθωτών, συνταξιούχων, αγροτών και αυτοαπασχολουμένων, στον τρόπο διενέργειας συναλλαγών και τον τρόπο πραγματοποίησης των φορολογικών ελέγχων ήλθαν με την είσοδο του νέου έτους. Συνολικά, από το 2024 τίθενται σε ισχύ 20 σημαντικές αλλαγές στη φορολογική νομοθεσία και τον τρόπο διεκπεραίωσης συναλλαγών, καθώς από το έτος αυτό τίθενται σε εφαρμογή οι διατάξεις του νέου φορολογικού νόμου **5073/2023**, που δημοσιεύτηκε στο προηγούμενο τεύχος του Λογιστή στη σελ. 57, αλλά και ορισμένες άλλες διατάξεις που συμπεριελήφθησαν ή θα συμπεριληφθούν σε άλλους νόμους.

Βάσει των διατάξεων του νόμου αυτού, αλλά και με βάση και άλλες νομοθετικές ρυθμίσεις και αποφάσεις της κυβέρνησης που περιελήφθησαν σε άλλους νόμους ή ακόμη δεν έχουν νομοθετηθεί, από το τρέχον έτος τίθενται σε ισχύ οι ακόλουθες 20 σημαντικές αλλαγές στο φορολογικό σύστημα:

1) Το αφορολόγητο όριο εισοδήματος για εργαζόμενο, συνταξιούχο ή κατ' επάγγελμα αγρότη με 1 παιδί αυξάνεται από τα 9.000 στα 10.000 ευρώ, για εργαζόμενο, συνταξιούχο ή αγρότη με δύο παιδιά αυξάνεται από τα 10.000 ευρώ στα 11.000 ευρώ, για τους φορολογούμενους αυτούς με τρία παιδιά αυξάνεται από 11.000 σε 12.000 ευρώ, για τους φορολογούμενους αυτούς με τέσσερα παιδιά αυξάνεται από 12.000 σε 13.000 ευρώ κ.ο.κ. Από την αύξηση των αφορολόγητων ορίων οι οικογένειες αυτές θα ωφεληθούν με μειώσεις φόρων οι οποίες θα κυμαίνονται από 90 έως 240 ευρώ σε ετήσια βάση. Ειδικά για τους μισθωτούς και συνταξιούχους τα οφέλη θα γίνουν αντιληπτά από την 1η.1.2024 με μειώσεις από 6,43 έως 20 ευρώ στις μηνιαίες κρατήσεις φόρου εισοδήματος.

2) Τα φορολογητέα εισοδήματα 735.320 ατομικών επιχειρήσεων εμπορίας αγαθών, παροχής υπηρεσιών και ελευθέρων επαγγελματιών θα προσδιοριστούν εναλλακτικά με αντικειμενικά κριτήρια για τη χρήση του 2023 και συγκεκριμένα με βάση υπολογισμού το ύψος των ετήσιων μικτών αποδοχών ενός ιδιωτικού υπαλλήλου που λαμβάνει τον κατώτατο μισθό των 780 ευρώ τον μήνα, δηλαδή με αφετηρία υπολογισμού το ποσό των 10.920 ευρώ. Από κει και πέρα προβλέπονται προσαυξήσεις του ποσού αυτού ανάλογα με τα έτη λειτουργίας, το ύψος της δαπάνης μισθοδοσίας και τον τζίρο της επιχείρησης. Για επιχειρήσεις που λειτουργούν λιγότερα από 4 χρόνια, το σύστημα δεν θα εφαρμόζεται, ενώ για επιχειρήσεις που λειτουργούν 4 και 5 έτη, το ποσό των 10.920 ευρώ θα υπολογίζεται περιορισμένο στο 33% και στο 67% αντίστοιχα. Για επιχειρήσεις που λειτουργούν 6 χρόνια θα ισχύει ως βάση υπολογισμού του τεκμαρτού εισοδήματος το ποσό των 10.920 ευρώ. Για όσες επιχειρήσεις λειτουργούν από 7 έως 9 έτη το ποσό των 10.920 ευρώ, θα προσαυξάνεται κατά 10% και θα διαμορφώνεται στις 12.012 ευρώ, για όσες λειτουργούν από 10 έως 12 έτη το ποσό των 10.920 ευρώ θα προσαυξάνεται κατά 20% και θα ανέρχεται στις 13.104 ευρώ, ενώ για όσες λειτουργούν πάνω από 12 έτη θα προσαυξάνεται κατά

30% και θα εκτινάσσεται στα 14.196 ευρώ. Εφόσον στην επιχείρηση υπάρχει προσωπικό, στο οποίο καταβάλλονται μισθοί υψηλότεροι του κατώτατου, ο υψηλότερος καταβαλλόμενος ετήσιος μικτός μισθός θα συγκρίνεται με το ποσό που προκύπτει από τους προηγούμενους υπολογισμούς, κατά περίπτωση, και εφόσον είναι υψηλότερος θα λαμβάνεται υπ' όψιν αυτός ως βάση υπολογισμού του τεκμαρτού εισοδήματος. Το ποσό του υψηλότερου μισθού με το οποίο θα γίνεται η σύγκριση αυτή δεν θα μπορεί τις 30.000 ευρώ. Αν π.χ. σε μια επιχείρηση που λειτουργεί πάνω από 12 έτη ο υψηλότερος ετήσιος μικτός μισθός που καταβάλλεται στο προσωπικό είναι 17.000 ευρώ, τότε ως βάση υπολογισμού θα λαμβάνεται υπ' όψιν το ποσό των 17.000 ευρώ.

Περαιτέρω, η βάση υπολογισμού θα προσαυξάνεται και με το 10% της συνολικής ετήσιας δαπάνης μισθοδοσίας με όριο προσαύξησης τις 15.000 ευρώ, καθώς επίσης και με το 5% τυχόν επιπλέον διαφοράς του τζίρου της επιχείρησης από τον μέσο όρο τζίρων των επιχειρήσεων του ίδιου ΚΑΔ. Από το νέο αυτό σύστημα φορολόγησης θα προκύψουν σημαντικές αυξήσεις φορολογικών επιβαρύνσεων για περίπου 437.000 αυτοαπασχολούμενους, από τους οποίους οι περισσότεροι δηλώνουν ετήσια εισοδήματα κάτω από 10.000-12.000 ευρώ και πολύ λιγότεροι μέχρι 16.000 ευρώ.

3) Το τέλος επιτηδεύματος των 650 ευρώ που επιβάλλεται κάθε χρόνο στους αυτοαπασχολούμενους που ασκούν ατομικές επιχειρήσεις και για το φορολογικό έτος 2023 τα εισοδήματά τους θα προσδιοριστούν για πρώτη φορά με βάση τα νέα τεκμήρια φορολόγησης μειώνεται για τη χρήση του 2023 κατά 50% και περιορίζεται στα 325 ευρώ.

4) Το τίμημα για αγοραπωλησίες ακινήτων θα πρέπει να καταβάλλεται αποκλειστικά με τραπεζικά μέσα πληρωμής. Κάθε συμβόλαιο που καταγράφει προκαταβολή, μερική ή ολική εξόφληση με μετρητά θα θεωρείται άκυρο και θα απαγορεύεται η μεταγραφή του. Οι παραβάτες θα τιμωρούνται με πρόστιμο ίσο με το 10% του τιμήματος που καταβλήθηκε με μετρητά, κατ' ελάχιστο 10.000 και μέχρι 500.000 ευρώ, για κάθε παράβαση.

5) Το πρόστιμο για αγορές αξίας πάνω από 500 ευρώ με μετρητά, το οποίο σήμερα είναι 100 ευρώ, θα διαμορφωθεί στο διπλάσιο της αξίας της απόδειξης.

6) Όλες οι συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων για προϊόντα που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, φόρο κατανάλωσης και τέλος ταξινόμησης, θα γίνονται υποχρεωτικά και ανεξαρτήτως ποσού με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής. Η ρύθμιση περιλαμβάνει τόσο το εγχώριο όσο και το διεθνές εμπόριο (εισαγωγές – εξαγωγές) με χώρες της Ε.Ε. και τρίτες χώρες. Δεν αφορά τις συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων και ιδιωτών ή μεταξύ ιδιωτών.

7) Θα επεκταθεί και στις βραχυχρόνιες μισθώσεις το τέλος διαμονής παρεπιδημούντων είναι 0,5% επί των ακαθαρίστων εσόδων και εισπράττεται υπέρ της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Το τέλος θα εισπράττεται μέσω ειδικής πλατφόρμας, από όλους όσους δραστηριοποιούνται στον κλάδο, ανεξαρτήτως πλήθους ακινήτων.

8) Τα φυσικά πρόσωπα που διαθέτουν τρία ή περισσότερα ακίνητα σε βραχυχρόνια μίσθωση θα υποχρεούνται να κάνουν έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας. Θα επιβαρύνονται δε με ανάλογες ασφαλιστικές εισφορές, τέλος επιτηδεύματος και ΦΠΑ 13% για τα ακαθάριστα εισοδήματα βραχυχρόνιων μισθώσεων που αποκτούν από όλα τους τα ακίνητα, τα οποία εκμεταλλεύονται με αυτό το καθεστώς.

9) Θα καταργηθεί ο φόρος διαμονής ο οποίος επιβάλλεται σήμερα σε ξενοδοχεία και νοικοκυριά που διαθέτουν δωμάτια και θα αντικατασταθεί από το «τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση», το οποίο θα επιβαρύνει επιπλέον και τις βραχυχρόνιες μισθώσεις με 1,5 ευρώ την ημέρα. Το τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση θα επιβάλλεται σε όλες τις βραχυχρόνιες μισθώσεις, δηλαδή και στις περιπτώσεις που ο εκμισθωτής διαθέτει ένα ή δύο ακίνητα.

10) Το πρόστιμο για μη εγγραφή στο Μητρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Μίσθωσης, το οποίο σήμερα είναι οριζόντιο, ανέρχεται σε 5.000 ευρώ και επιβάλλεται στον διαχειριστή των ακινήτων, είτε είναι κύριος, είτε επικαρπωτής είτε τρίτος, θα ορίζεται πλέον, ανά φορολογικό έτος, στο 50% των ακαθαρίστων εσόδων του τελευταίου φορολογικού έτους και κατ'ελάχιστο στα 5.000 ευρώ.

11) Θα τεθεί όριο 60 ημερών στη διάρκεια μιας μίσθωσης προκειμένου να λογίζεται ως βραχυχρόνια. Ο νέος ορισμός της βραχυχρόνιας μίσθωσης διαμορφώνεται ως εξής: «Ως βραχυχρόνια μίσθωση ορίζεται η μίσθωση ή υπεκμίσθωση ακινήτου για συγκεκριμένη χρονική διάρκεια, μικρότερη των εξήντα (60) ημερών, και εφόσον δεν παρέχονται άλλες υπηρεσίες πλην της διαμονής και της παροχής κλινοσκεπασμάτων».

12) Στην περίπτωση που διατίθεται προς βραχυχρόνια μίσθωση το σύνολο των διαμερισμάτων πολυκατοικίας ή συγκροτήματος κατοικιών, θα θεωρείται τουριστικό κατάλυμα και θα πρέπει να διαθέτει την αντίστοιχη αδειοδότηση.

13) Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών για ελέγχους και διασταυρώσεις. Από το 2024 τα δηλούμενα ακαθάριστα έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν θα μπορεί να είναι μικρότερα από τα έσοδα που θα έχουν διαβιβαστεί στην πλατφόρμα myData και οι εκπιπτόμενες δαπάνες από τα ακαθάριστα έσοδα δεν θα μπορούν να είναι περισσότερες από αυτές που θα έχουν διαβιβαστεί στην ίδια πλατφόρμα. Σε όσους δεν εκπληρώνουν την υποχρέωση διαβίβασης των δεδομένων των παραστατικών τους στην πλατφόρμα myData θα επιβάλλονται βαριά πρόστιμα, τα οποία θα ανέρχονται στο 10% της καθαρής αξίας κάθε μη διαβιβασθέντος στοιχείου και δεν θα μπορούν να υπερβαίνουν τα 250 ευρώ σε ημερήσια βάση ανά φορολογικό έτος. Επίσης, οι δαπάνες μιας επιχείρησης που δεν έχουν διαβιβαστεί στην πλατφόρμα myData δεν θα εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της, ενώ για τους υπότροπους προβλέπονται πολλαπλάσια πρόστιμα και διαπόμευση.

14) Θα παραταθεί χρονικά η ισχύς των κινήτρων για όσους εφαρμόζουν ήδη την ηλεκτρονική τιμολόγηση μέσω παρόχων. Τα κίνητρα ηλεκτρονικής τιμολόγησης είναι τα εξής: Ταχύτερες επιστροφές φόρων, παραγραφή φορολογικών υποθέσεων στα τρία χρόνια και υπεραποσβέσεις για τεχνολογικό εξοπλισμό για όλες τις επιχειρήσεις και τους επαγγελματίες που εκδίδουν αποκλειστικά με ηλεκτρονικό τρόπο τα τιμολογία τους τα οποία διαβιβάζονται στην ψηφιακή πλατφόρμα myDATA.

15) Οι πολίτες που καταγγέλλουν, μέσω της εφαρμογής «Arrodixi», περιστατικά εκδόσεως αποδείξεων από παραποιημένες ή παραβιασμένες ταμειακές μηχανές, θα λαμβάνουν ως επιβράβευση αμοιβή ίση με το δεκαπλάσιο της αξίας της συναλλαγής για την οποία έγινε η καταγγελία, με ελάχιστο τα 100 ευρώ και μέγιστο τις 3.000 ευρώ. Προϋπόθεση για την καταβολή της αμοιβής είναι μετά την καταγγελία να γίνει έλεγχος και να επιβληθεί στην επιχείρηση πρόστιμο για παραβίαση της ταμειακής.

16) Οι φορολογικοί έλεγχοι (εντός ή εκτός των επαγγελματικών εγκαταστάσεων των φορολογουμένων) θα μπορούν να καταγράφονται για λόγους διαφάνειας με κάμερες, ύστερα από προηγούμενη ενημέρωση των φορολογουμένων. Το οπτικοακουστικό υλικό θα φυλάσσεται για έξι μήνες και μετά θα καταστρέφεται. Ομοίως μπορούν να καταγράφονται οι προγραμματισμένες συναντήσεις των ελεγκτών με τους φορολογούμενους στα γραφεία της ΑΑΔΕ. Στην περίπτωση αυτή το υλικό θα διατηρείται για πέντε χρόνια. Επίσης προβλέπεται δυνατότητα εγκατάστασης και χρήσης καμερών κατά τη διενέργεια των τελωνειακών ελέγχων.

17) Στις ήδη υπάρχουσες περιπτώσεις στις οποίες ο Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος προβλέπει έμμεσες τεχνικές ελέγχου προστίθενται και οι ακόλουθες:

* όταν δηλώνεται ζημία σε τρία τουλάχιστον συνεχόμενα έτη και δεν προκύπτει ο τρόπος χρηματοδότησης της επιχείρησης με τον οποίο καλύπτονται οι υποχρεώσεις της.

* όταν υπάρχει σημαντική αναντιστοιχία μεταξύ αγορών, πωλήσεων και αποθεμάτων,
* όταν ο συντελεστής μικτού κέρδους που προκύπτει από τα δηλούμενα αποτελέσματα είναι διαφορετικός από αυτόν που προκύπτει βάσει των παραστατικών αγορών και πωλήσεων.

* όταν η επιχείρηση δεν προσκομίζει στοιχεία που ζητά η φορολογική διοίκηση, ύστερα από δύο προσκλήσεις.

18) Οι εταιρείες εμπορίας καυσίμων θα έχουν υποχρεώσεις:

* δέουσας επιμέλειας που θα περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, έλεγχο των πρατηρίων με τα οποία συνεργάζονται για την ύπαρξη άδειας λειτουργίας, για το εάν έχουν εγκαταστήσει και θέσει σε λειτουργία συστήματα εισροών – εκροών στα πρατήρια και για την ποιότητα των καυσίμων που διαθέτουν.

* ενημέρωσης της ΑΑΔΕ για ενδεχόμενες παραβάσεις λαθρεμπορίας, νοθείας κ.λπ., που έχουν τελεστεί ή επίκειται να τελεστούν.

* διακοπής συνεργασίας με παραβατικά πρατήρια και αφαίρεσης των σημάτων και εξοπλισμού που τους έχουν παρασχεθεί.

* σε περίπτωση διαπίστωσης λαθρεμπορίας ή νοθείας, διακοπή της συνεργασίας όχι μόνο με το συγκεκριμένο πρατήριο, αλλά με όλα τα πρατήρια που ανήκουν στα ίδια πρόσωπα.

Σε περίπτωση μη τήρησης των μέτρων δέουσας επιμέλειας από τις εταιρείες εμπορίας καυσίμων, θα τους επιβάλλονται κυρώσεις, οι οποίες θα δημοσιοποιούνται σε ετήσια βάση.

19) Η κύρωση της σφράγισης εγκαταστάσεων επιχειρήσεων εμπορίας πετρελαιοειδών για νοθεία ή λαθρεμπορία καυσίμων, καθώς και για παραποίηση φορολογικών μηχανισμών ορίζεται σε δύο έτη στην εγκατάσταση, ανεξάρτητα από το εάν κατά τον χρόνο επιβολής της σφράγισης, αυτή χρησιμοποιείται από την παραβατική επιχείρηση ή από άλλη που άνοιξε στη θέση της. Για την προστασία των εκμισθωτών, προβλέπεται δικαίωμά τους να ζητούν επιπλέον εγγύηση μισθωμάτων δύο ετών.

20) Θεσμοθετείται η πληρωμή της πλειονότητας των κοινωνικών και προνοιακών επιδομάτων (επιδόματα τέκνων, επίδομα γέννησης, επιδόματα ανεργίας) μέσω χρεωστικών καρτών. Σε συνδυασμό με τη διασύνδεση των ταμειακών μηχανών με τα POS, το μέτρο αποκλείει τη διοχέτευση των επιδομάτων προς την παραοικονομία.

Μόλις κυκλοφόρησε από τις Εκδόσεις "ΤΟΤΣΗ"

ΧΡΗΣΤΟΥ Ν. ΤΟΤΣΗ

Δικηγόρου - Οικονομολόγου

ΚΩΔΙΚΑΣ

ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ

(Νέα έκδοση 21η 2023)

Ενημερωμένη μέχρι και το νόμο 5043/2023

Περιεχόμενα:

• Κωδικοποίηση διατάξεων Ν. 2859/2000 (Φ.Π.Α.) • Αποφάσεις και Εγκύκλιοι Υπ. Οικ. και Γ.Γ.Δ.Ε. • Αλφαβητικό Ευρετήριο • Πίνακας αντιστοίχισης άρθρων Ν. 1642/1986 προς τα άρθρα του Ν. 2589/2000 • Αναλυτικό αλφαβητικό ευρετήριο